

Література:

1. Войтко В.І. Психологічний словник. – К.: Вища школа, 1982. – 215 с.
2. Гончаренко С.У. Український педагогічний словник. – К.: Либідь, 1997.
3. Падалка Г.М. Педагогіка мистецтва (Теорія і методика викладання мистецьких дисциплін). – К.: Освіта України, 2008. – 274с.
4. Г.Сковорода. Наркіс. Розмова про те: пізнай себе. Сковорода Г. твори: У 2т. _ К.: АТ «Оберіг», 1994. – Т.І. – С.150-195.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-317-3-119>

SOME ASPECTS OF FORMING THE INTERPRETATIVE COMPETENCE OF THE FUTURE VOCALIST

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ІНТЕРПРЕТАЦІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНЬОГО АРТИСТА-ВОКАЛІСТА

Salamova A. M. Саламова А. М.

*Student of the 1st Master's degree
at the Department of Musical Art
Communal Institution of Higher
Education "Academy of Culture
and Arts" of Transcarpathian
Regional Council
Ivano-Frankivsk, Ukraine*

*студентка 1 магістратури
кафедри музичного мистецтва
Комунальний заклад вищої освіти
«Академія культури і мистецтв»
Закарпатської обласної ради
м. Івано-Франківськ, Україна*

Зміст майбутньої професійної діяльності артиста-вокаліста, викладача сольного співу поєднує вокально-виконавську, методичну та педагогічно-організаційну діяльність. Аналіз науково-методичної літератури засвідчив, що до проблеми формування компетентності, зокрема інтерпретаційної, зверталось багато науковців, але, на жаль, проблема формування саме інтерпретаційної компетентності майбутніх артистів-вокалістів є недостатньо висвітленою.

Так питання формування професійної компетентності майбутніх фахівців музичного мистецтва розглядалися науковцями П. Горкуненко, Г. Падалкою (2010), В. Черкасовим (2014), Н. Остапенко (2015). Деякі аспекти вище зазначеної проблеми розглядалися у наукових розвідках Л. Тоцької (2007), О. Прядко (2009), Н. Овчаренко (2014), В. Гаснюк (2018), С. Гмиріної (2019).

Актуальність та недостатній рівень дослідження окресленої проблеми зумовили вибір теми нашої розвідки. Інтерпретаційна компетентність відображає якість виконавської майстерності майбутнього артиста-вокаліста та його методичну підготовку за фахом.

Об'єктом дослідження – процес фахової підготовки майбутніх артистів-вокалістів у закладах вищої освіти мистецького спрямування. Предмет дослідження – методичні підходи до формування інтерпретаційної компетентності майбутнього артиста-вокаліста. Метою розвідки – розкрити деякі аспекти формування інтерпретаційної компетентності майбутнього артиста-вокаліста.

Інтерпретаційну компетентність майбутнього артиста-вокаліста розуміємо як певний рівень фахової підготовки, що дає змогу особистості на основі сформованого досвіду, набутих знань і вмінь тлумачити вокальний твір у контексті його різноманітних інтерпретацій, знаходити у виконуваному творі індивідуальні творчі рішення (художній образ – дія), спираючись, водночас, на такі показники:

- виконавські (обізнаність у засобах музичної виразності;
- легкість виникнення інтерпретаційного задуму, гнучкість творчих підходів до його розробки;
- готовність мотивувати інтерпретаційні рішення музичним текстом, враховуючи його композиційні, стилістичні, художньо-виражальні особливості);
- глядацькі (достатній досвід спостережень за інтерпретаційною діяльністю артистів-вокалістів);
- створення власного тлумачення;
- уміння порівнювати різні інтерпретаційні версії вокального твору, давати аргументовану оцінку творчим рішенням артиста-вокаліста;
- художньо-виконавські (розуміння інтерпретаційних завдань, шляхів і засобів їх реалізації; здатність розробляти й втілювати інтерпретаційні рішення; спроможність знаходити різні варіанти тлумачень художніх образів і аргументувати власний вибір).

Отже, опрацюовуючи вокальний твір, створюючи концепцію інтерпретації, майбутньому артисту-вокалісту слід уточнити історичні умови створення музичного твору, проаналізувати різноманітні трактування його художньо-образного змісту, узагальнити різні точки зору щодо його виконання. Це сприяє активному збагаченню знань майбутніх фахівців музичного мистецтва. Характеризуючи сутність інтерпретації музичного твору, варто зазначити, що це вміння вимагає здатності аналізувати, порівнювати, узагальнювати, систематизувати, і, базується на емоційно-смысловому його розумінні артистом-вокалістом. Як зазначає М. Чернявська «інтерпретація є особливою, ідеальною формою передачі виконавцем музичного твору, тим самим розкриваючи

його існування в саморозвитку та через діяльність окремої особистості [3]. Інтерпретація музичного твору – це особливе духовно-особистісне відтворення реальності, її естетичне розуміння, її створення в процесі виконавської творчості, в якій відображається авторська позиція, оцінка художнього змісту твору на основі естетичних почуттів, думок і ставлення до оточуючого світу.

Формування інтерпретаційної компетентності майбутнього артиста-вокаліста передбачає оперування фаховими знаннями, вміннями та навичками теоретичної та практичної підготовки з музично-теоретичних, психолого-педагогічних та вокально-виконавських дисциплін. Окрім цього, важливого значення відіграє самостійна робота здобувача вищої освіти, яка спрямована на розкриття творчих здібностей студента, роботу з нотними виданнями, вирішення різноманітних творчих завдань – складання виконавського плану вокального твору, аналіз виконавських труднощів, складання анотації до твору, роботу з літературним та музичним текстом, здійснення виконавського та художньо-педагогічного аналізу вокального твору [1].

Таким чином, аналіз наукових джерел показав [2], що компетентність є інтегральною якістю особистості, яка проявляється в здатності та готовності до діяльності, що ґрунтується на знаннях і досвіді, які набуті в освітньому процесі та орієнтовані на самостійну, успішну участь у професійній діяльності. Відповідно, інтерпретаційна компетентність майбутнього артиста-вокаліста, як інтегральна особистісна якість характеризується сформованістю комплексу фахових та психолого-педагогічних знань, розвиненими вокально-виконавськими вміннями, визначеністю ціннісних орієнтацій та проявляється в здатності застосовувати знання, вміння та досвід інтерпретації в конкретних ситуаціях вокально-виконавської діяльності.

Література:

1. Косінська Н. Л. Формування сценічного образу майбутніх учителів музичного мистецтва у процесі вокально-виконавської підготовки / наукові записки КНПУ імені М. Драгоманова. Серія Педагогічні науки Випуск №155. с. 134-138.

2. Полубоярина І. І. Проблема інтерпретації музичного твору у процесі підготовки музично обдарованих студентів. Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології : наук. журнал. Суми : Вид-во Сум ДПУ імені А. С. Макаренка, 2012. № 6 (24). С. 466–473.

3. Чернявська М. Н. Аксіологічний аспект теорії інтерпретації та проблеми музичної педагогіки: Автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства: 17.00.01. /М.Чернявська. К: КГК, 1996. 20 с.